

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Regional utveckling/

Susanne Sahlin

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning

Fi2025/00654

Datum

2025-06-13

Dnr

25RUN256

Sida

1(4)

Yttrande över redovisning av uppdrag att lämna förslag på organisationsförändring av Post- och telestyrelsen och Myndigheten för digital förvaltning

Region Västernorrland tackar för möjligheten att lämna inspel på den redovisning som Digg och PTS gjort av uppdraget att lämna förslag avseende sammanslagning av de båda myndigheterna. Regionen har det statliga regionala utvecklingsansvaret i Västernorrlands län och bemöter förslaget primärt utifrån det perspektivet. Inför yttrande har vi valt att samverka med Sundsvalls kommun.

Ett förslag som riskerar tempot i den digitala omställningen av offentlig sektor

Myndigheterna har noterat långsiktiga fördelar med sammanslagning utifrån behovet om en kraftsamling för digitalisering. Samtidigt konstaterar myndigheterna att det på kort, och medellång sikt enbart medför mindre synergier och effektiviseringsvinster (kapitel 1,3 och 4). Region Västernorrland ställer sig bakom myndigheternas reflektioner om att en sammanslagning snarare kommer handla om ökade kostnader, risk för minskad produktivitet och att såväl kompetensförsörjning som arbetsmiljö kan utmanas. Att genomföra en myndighetssammanslagning samtidigt som myndigheterna snarare behöver öka takten i sina respektive och gemensamma uppdrag upplevs kontraproduktivt, särskilt när myndigheterna signalerar risk för minskad effektivitet och leveransförmåga.

Region Västernorrland vill därför lyfta en farhåga att förslaget skulle kunna motverka regeringens ambitioner om en ökad takt för digitalisering av offentlig sektor och samhället i stort, om två tongivande nationella myndigheter ska ägna sig åt sammanslagning, snarare än de faktiska utmaningar som de båda myndigheterna ska lösa i sina respektive verksamheter och tillsammans. Motsvarande farhåga beskrivs också från Digg i kapitel 5; att man bedömer att delar av verksamheten måste byggas upp på nytt.

Region Västernorrland förstår den grundläggande ambitionen från regeringen att utreda och säkerställa en effektiv statlig förvaltning, men oroas över vilka konsekvenser sammanslagningen kan få; både på organisationsnivå och för Sveriges ambitioner med en ny nationell digitaliseringsstrategi och AI-kommissionens Färdplan för Sverige. Kan man genom stärkt styrning och riktade regeringsuppdrag uppnå motsvarande koordinering och samordning utan sammanslagning?

Välj den moderna digitala myndigheten som bas om sammanslagning ska ske

Region Västernorrland vill också, likt Sundsvalls kommun, reflektera över varför förslaget utgår från att Digg ska inordnas in i PTS myndighetsstruktur. Det finns ingen bra förklaring eller motivering från regeringens förslag och uppdraget till myndigheterna om varför lösningen ska vara just den. Med det övergripande uppdrag som Digg har att verka för digitalt först finns det snarare en logik att inordna PTS mer avgränsade uppdrag inom elektronisk kommunikation, post och fördelning av medel till bredbandsinvesteringar till den myndighet som har ett bredare digitaliseringsuppdrag. En myndighet som Digg, som byggts utifrån principen digitalt först, borde ge argument för en ökad effektivitet och produktivitet, snarare än att man väljer att inordna den mindre myndigheten i den större.

Fortsätt stärka myndighetsstrukturen inom IT, digitalisering och AI i Västernorrland

Region Västernorrland vill också påminna om Riksrevisionens granskning från 2023 som visade att lokalisering av myndigheter utanför huvudstaden medfört ett positivt bidrag till regional utveckling för de län där myndigheter placerats. Ny- och omlokaliseringarna har också påvisats kunna ske utan att äventyra myndigheternas möjligheter att bedriva verksamheter effektivt på lång sikt – och Riksrevisionens granskning synliggjorde också att myndigheternas placering på orter utanför Stockholm kan bidra till effektiv statlig förvaltning, tack vare lägre verksamhetskostnader och lägre personalomsättning. Dessutom möjliggör myndighetsnärvaro utanför storstadsområdena till att bredda näringslivsstrukturen. Det har vi sett bland annat i Sundsvall, som från att vara starkt basindustriberoende, idag är det FA-område i länet som är det mest postindustriella, något som också ökar resiliensen på arbetsmarknaden.

Med den utgångspunkten vill Region Västernorrland också adressera oro för konsekvenser ur ett mer regionalt, territoriellt perspektiv. Likt Sundsvalls kommun bedömer vi att det, med liggande förslag att inordna Digg under PTS, finns en överhängande risk att Digitaliseringsmyndigheten över tid kommer att utmanas i dagens lokalisering till Sundsvall och Västernorrlands län. En sådan omställning skulle påverka hur och i vilken omfattning staten finns närvarande i alla delar av landet, men också riskera ett större antal arbetstillfällen i vårt län.

Vi ser också att de upparbetade synergier och mervärden som finns mellan statliga myndigheter i Västernorrlands län kan komma att utmanas; utöver den mer omfattande utmaningen att vi alla behöver hålla tempo i den digitala omställningen av offentlig sektor. Uppdraget borde snarare handla om att stärka myndigheternas möjligheter att hitta synergier och komplementära samverkanslösningar som både effektiviserar den statliga, offentliga förvaltningen och säkerställer att detta görs utifrån invånarnas behov, snarare än att ensidigt handla om resurseffektivitet i den egna organisationen. Vi vill också hänvisa till förordningen (2024:100) om regionalt utvecklingsarbete, som i 20§ punkt 6 uttrycker att statliga myndigheter ska beakta möjligheterna till decentralisering när de planerar sina verksamheter.

Region Västernorrland är sedan ett antal år en del av den myndighetssamverkan som finns koncentrerad i Västernorrlands län, i form av ett Myndighetsnätverk med 20-talet statliga myndigheter. Vår bedömning ur ett regionalt utvecklingsperspektiv, men också utifrån vikten av att kunna effektivisera genom samverkan, är att myndigheterna i nätverket uppnår komplementära mervärden; genom samverkan, som behöver tas i beaktande på samma sätt som myndighetssammanslagningar. Digg, som har sitt huvudkontor i Sundsvalls kommun, samverkar i hög grad med övriga, många IT-tunga, statliga myndigheter och är en av flera myndigheter som de senaste åren uppvisar en effektiv, statlig verksamhet genom samlokalisering. Utöver samlokalisering som ger vissa kostnadseffektiva lösningar möjliggör Myndighetsnätverket koordinerade och kostnadseffektiva lösningar för utbildning, fortbildning, mentorsprogram mm. Myndigheterna samverkar också med IT-klustret Bron Innovation, som utgör Sveriges nod internationellt inom GovTech. Utöver detta finns också flera av myndigheterna engagerade i innovationsprogrammet Impact innovation; genom programkontoret för SustainGov som utforskar en transformation av offentlig sektor till 2035. Från regionen följer vi också med stort intresse Diggs nyinrättade studentråd för AI, data och innovation som startat upp med studenter från Mittuniversitetet.

Region Västernorrland vill avslutningsvis framföra en förväntan att staten bör eftersträva att stärka myndigheter som finns lokaliserade till Västernorrlands län med ytterligare komplementära verksamheter. Att slå samman myndigheter ger endast mindre effektiviseringsvinster på kort och medellång sikt, men med en tydligare styrning mot stärkt samverkan och att undanröja mellanorganisatoriska hinder skulle på sikt kunna bidra till ett förändrat synsätt om hur den digitala omställningen av offentlig sektor ska uppnås. Detta skulle kunna uppnås genom samlokalisering och en stärkt myndighetsstruktur i Sundsvall och Västernorrland, som redan idag är en av landets ledande IT-regioner, med ytterligare satsningar inom AI. Länets aktörer har en stark ställning inom exempelvis drift, förvaltning och utveckling samt omfattande innovation inom digitaliseringsområdet.

Mittuniversitetets utbildningar understödjer myndigheternas och företagens kompetensförsörjning och har också spetsforskning inom såväl AI som IOT. Samtal pågår för att bygga upp ett AI-labb – och sammantaget finns i vårt län möjligheter att i samverkan mellan ett stort antal statliga, offentliga och privata aktörer att skapa testmiljöer för att Sverige ska kunna hålla tempot i den digitala omställningen.

REGION VÄSTERNORRLAND

Jonny Lundin
Ordförande regionala utvecklingsnämnden